

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čokoljni račun 10.603.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Naši moški mladini!

Papež Pij XI. je v svoji znameniti okrožnici o vzgoji krščanske mladine, ki jo je izdal poslednji dan lanskega leta, med drugim zapisal te-le besede: »Jasna je izredna važnost krščanske vzgoje ne samo za posameznike, ampak tudi za družino in vso človeško družbo; zakaj popolnost človeške družbe se ravna po popolnosti njenih delov. Iz navedenih razlogov je takisto jasna tudi, lahko rečemo, neprekosljiva odličnost krščanskega vzgojnega dela; saj hoče končno dušam gojencev priskrbeti večno srečo v nebesih, človeški družbi pa največjo blaginjo, ki je na tem svetu sploh mogoča, in to na najbolj uspešen način, ki je za človeka sploh mogoč, namreč v sodelovanju z Bogom in svrhu spolnitve posameznikov in vse družbe, kolikor vprav vzgoja vtisne duši prvo najbolj živo in najbolj trajno navodilo za življenje po znanih besedah knjige Pregovorov: »Če se mladenič navadi svoje poti, ne bo krenil z nje tudi kadar bo star.«

Na temelju navedenih besed sv. Očeta se obračamo ravno do vas, mladeniči. V tistih letih ste, ko je treba, da prejemate v svoje duše, da se poslužimo besed sv. Očeta, najbolj živo in najbolj trajno navodilo za življenje. Od tega, kakšno je to navodilo, bo odvisna vaša bodočnost in vsa vaša sreča do groba in tudi preko groba. Kakšno življenjsko navodilo prejemate? Ako niste v krščanskih društvih, ako ne čitate krščanskih knjig in časnikov, je jasno, da ne prejemate krščanskega navodila. Navodilo, ki se vam daje, je ali svobodomiselnost ali socijalistično ali bogve s kako zunanjo zmernostjo in nepristranostjo pobarvano, samo krščansko ni.

Ker vam je treba krščanskega življenjskega navodila, so za vas potrebna krščanska vgojna in prosvetna društva. Taka društva so vaši pravi prijatelji. Brez prijateljstva mladi človek ne more izhajati. Zato že sv. pismo stare zaveze izjavlja, da tisti, ki najde dobrega prijatelja, najde zlato. In res! V krščanskih prosvetnih organizacijah, najsi imajo to ali drugo obliko in ime, se vam nudi zlato prave izobrazbe in vzgoje. To, čemur si se v mladih letih pričel, tvori za te zaklad, ki boš iz nje ga v poznejših letih vedno črpal, pa ga ne boš izčrpal, ker ga boš neprestano dopolnjeval in spopolnjeval. Stanovska

izobrazba ti bo oskrbela kapital, ki bo za tebe veliko večje vrednosti nego gmotni obratni kapital, ki ti bo na razpolago za tvoje gospodarjenje. Splošna izobrazba te bo usposobila, da boš ravnal, živel in deloval kot omikan član človeške družbe. Krščanska vzgoja, ki gre vzporedno s pravo izobrazbo, pa ti bo nudila to, kar stori požlahtnenje mlademu drevesu. Veliki vzgojitelj Slomšek je v svoji lepi knjižici za mladeniče »Življenja srečen pot« zapisal te pomenljive besede: »Ako se mlado drevesce ne požlahtni in se divjaku zlahtna mladika ne vcepi, tudi staro drevo zlahtnega sadu rodilo ne bo.«

In ravno poslednje se danes bolj zamenarja, kakor kdaj poprej, namreč to, kar Slomšek imenuje požlahtnenje mladega drevesca. Je premalo, veliko premalo samopremagovanja, duha zatajevanja, odpovedi in krotjenja strasti, zato pa preveč, veliko preveč jezljivosti, sirovosti, maščevalnosti, divjaštva, pohlepnosti in razuzdanosti. Kako zlo je to za posameznike in za družine, je jasno brez vsakega posebnega poudarjanja. Vi, mladeniči, ki ste dobri ter bi radi v dobrem napredovali, ste sami o

tem globoko prepričani in zato večkrat predlagate iz iskrene želje vzniklo vprašanje, kako bi se tok slabega, ki v povojnem času tako bohotno teče ter narašča, dal če ne popolnoma ustaviti, pa vsaj krepko zaježiti. Taki jezovi proti toku slabega so krščanske vzgojne in prosvetne organizacije. Pristopije njimi! Kjer jih ni, naj se ustanovijo. Pristopite zlasti našim prosvetnim društvom ter ustvarite v njih svoje mladeniške zveze ali odseke pod katerimkoli naslovom!

Naposled še ena beseda. Sv. Oče govori v navedenih besedah svoje okrožnice o »neprekosljivi odličnosti krščanskega vzgojnega dela«. Da, odlično je to delo, odlični pa so tudi tisti, ki ga vršijo. Takih odličnjakov pa žalibog ni dovolj, vsaj toliko jih ni, bolikor bi jih moralo biti. Premalo jih je, danes veliko manj, nego jih je bilo v prejšnjih letih. In vendar je to delo danes še bolj potrebno, nego v pretekli dobi. Zato pa naslovimo na vse prijatelje naše mladine in našega naroda v smislu okrožnice sv. Očeta poziv in prošnjo: Na krščansko vzgojno delo! Na delo krščansko za našo mladino, osobito za moško šoli odraslo mladino, ki je danes pretižo večje nevarnosti nego prej! Sedanjí čas in njegova naloga nujno in brezodložno zahteva takšno delo.

Banovinske davščine.

Ban dravske banovine je objavil v »Uradnem listu« dne 16. aprila uredbo o banovinskih davščinah za kritje izdatkov banovinskega proračuna. za leto 1930/31, potrjeno po naredbi finančnega ministra od svetnika Tošiča. Ta uredba je stopila v veljavo 16. aprila, pobiranje davščin pa se bo vršilo počenši s 1. aprilom. Razveljavljene so vse uredbe prejšnje mariborske in ljubljanske oblasti. V dravski banovini se bodo pobirale te davščine, odnosno doklade:

Banovinska doklada na državne neposredne davke.

Na vse neposredne državne davke (zemljarino, zgradarino, pridobnino, družbeni davek, rentnino, uslužbenki davek) se pobira 40% banovinska doklada, ki jo odmerjajo in pobirajo davčne uprave. Te doklade so predvidene v proračunu v znesku 30.8 milijonov Din, dočim so bile v obeh lanskih proračunih ljubljanske in mariborske ob-

lasti predvidene skupaj z 9.33 milijoni Din. V mariborski oblasti se je pobiralo 50% na staro občno pridobnino, 50% na rentnino, 25% na družbeni davek in 50 odstotkov na uslužbenki davek, dočim sta bili zemljarina in zgradarina brez oblastne samoupravne doklade.

Banovinska davščina na plesne prireditve in veselice.

Za vsako javno plesno prireditev se plačuje v mestih in kopalniških taksa od 300 Din, v trgih 180 Din in v ostalih krajih 80 Din in se more v mestih in kopalniških pavšalirati. Plesne šole so takse oproščene, če se ne točijo alkoholne pijače. Za vsako podaljšavo policijske ure se plačuje v mestih in kopalniških 100 Din, v trgih 60 Din in v ostalih krajih 30 Din ter se lahko pavšalira. Ti dve davščini pobirajo oblasti, ki izdajajo tozadevna dovolila in se dovolilo ne sme izdati, če banovinska taksa ni plačana. Dalje se na vse prireditve,